

BATTIKATA

Ta' FRA EWGENJU FENECH, O.F.M.

"Ang, kuragg. L-ahhar skoss u llestu."

"Kollox sew, pa", wegibtu. "Kif tghidli nibdew."

Wara ftit. "Wiched, tnejn, tlieta." U bdejna x-xoghol.

"Ara l-hajt", werzqet ommi li kienet qiegħda tiehu hsieb ix-xoghol.

Il-pis beda dejjem iżdied,

"Timbuttax, pa", ghidtlu b'n'fsi maqtugh.

"Ara l-fanal", reġġet werzqet ommi, imma tard wi q. Il-fanal beda jitbandal qisu ċensier f'idejn l-abbati nhar il-festa.

Hija ġieb sigġu u tela' fuqu biex iwaqqfu.

"Iva, helu, forsi tiehu xi xokk!", qaltlu ohti.

"Qabzet l-ohra", wegibha.

U missieri u jien nofhu biss.

"Għajjt", ghidtlu jien.

"Jien ukoll", wegibni. "Inserrhu ftit."

Waqafna. It-tnejn li ahna nixxuttaw l-għaraq li beda hiereg minna qisu gelgul.

"U ejja, qiskom qed tagħmlu xi haġa kbira", qabzet qalet il-perit — ridt ngħid, ommi.

Irgajna qbadna. Infih, tqanzih, tigbid u mbuttarr.

"Ar' hemm" u "Ar' hawn" telghin u neżlin.

"Ajma." Għajta u telaqli kollox fl-art.

L-ewwel li rajt lil ommi taqleb għajnejha. Wara lmaht f' l-missieri jxejer idejh u jdahhal subgħajh f'halqu.

"Għidtilkom jien li kull ma tagħmlu intom sitt habbiet xoghol u lira hsara."

"Grazzi", gergirt jien u f'qalbi ssuktajt, "Għax ma tigix terfa' int?"

B'sebghu nfaxxat u wara hafna tapēpiē fil-vojt, irgajna bdejna.

Wasalna fit-taraġ.

"Ang, issa attent mis-saqaf."

"Kollox sew, pa."

Tarġa. Ohra. BUMM!

Ommi tagħti fuq rasha.

"Bla grazzja t-tnejn li intom", werzqet. Sib t lil min qabbadt jien ukoll!"

"Imma kif tridna ngħaddu minn hawn, ma?" staqsejtha bil-hniēna.

Dik sa ftit ilu mhux fuq kienet?", wiegbet hi. "Kif telgħet trid tinzel." Hu raġun!

"U ejja, kemm sa ddumu?", newħet ohti.

Missieri taha harsa bl-ikreh. Jien ma tajthiex tort. Kif ngħaddu ahna riedet tiknes u fil-hamsa kellha t'itaqa' ma' sehbitha x-xatt. Issa kienu l-erbgha u jekk konna se nibqghu sejnin hekk ntawlu sas-sebgha.

"X'sa naghmlu, Ang?" Missieri ma jaqta' qalbu minn xejn.

"Intajru s-saqaf", ghidtlu, irrid nadhak u nwerzaq.

Skoss iehor. Habta ohra. Barxa mal-hajt. Għajtat xejn ghax ommi marret tara ħuti ż-żgħar fejn kienu. Im'nalla, ghax holl xaghrek u ġib iż-zejt. X'hin giet lura staqsiet.

"Mela għadkom hawn?"

"U hawn se nibqghu", wiegebb missieri.

"Wehilna, ma", komplejt jien.

"Bla saħħa", kienet is-sentenza. Hall'ha li konna ilna minn filghodu nqandlu u ngorru.

"Għandek amment, Nen? kif konna niżżilnieha minn fuq....."

"Dil-bieċa mbarazz?" komplejtlu jien.

"Helu! Issa meta tilhaq int ixtirilna għamara ġdida!" U bqajna bla soluzzjoni.

"Mhu sa naghmlu xejn, Nen", ittanta iġħid missieri.

"Mid-dehra ma tridux, hux?", wiegbet.

Għalxejn. Dawn in-nisa ma jifhmux. Jekk iġħidu abjad, abjad ikun, ukoll jekk ikun 'black out'. Paċenzja.

Irgajna. Iġbed u nbotta. Ta' xejn. Fejn konna bqajna.

"Ara erġghu lura u halluha fejn kienet."

Hadna nifs. Għamilna l-gallbu u rgajna lura mnejn ġejna.

Wasalna. Kollox f'postu.

"Guż taf x'qed ngħid", qaltlu ommi hi u timsah il-lostru. "Dil-gwardarobba konna niżżilnieha minn fuq il-bejt għall-bitha. Tif-takar?"

Missieri haress mi bluh u jien lejha.

Li għajnejna kienu stalletti, ommi kienet taqa' minxura fl-art.

FRAK

L-IMHALLEF

Fil-Qorti jsamma' leħnu qawwi u shiħ;
fid-dar mank biss parir ma jista' jtih.

Vic Apap